

Tussenrapportage opdracht Wijchen Participatie en adviesraden

Leeswijzer

In deze korte rapportage staan we even stil bij de stand van zaken van de opdracht Participatie en adviesraden voor gemeente Wijchen. We presenteren u de resultaten van een gespreksronde en een gezamenlijke bijeenkomst. Tot slot geven we een advies voor het verdere vervolg van dit veranderingsproces om te komen tot één integraal adviesorgaan.

Aanleiding voor deze opdracht

In het coalitieakkoord “Samen verschil maken”, dat het college van gemeente Wijchen 24 mei 2022 aan de gemeenteraad aanbood, geeft het college inwoners een belangrijke stem in het beleid. Kernwoorden in het coalitieakkoord zijn vertrouwen, zo vroeg mogelijk in het proces, creatieve manieren en een goede afspiegeling van de samenleving. Dat geldt zeker ook in het beleidsveld van het sociaal domein.

Het college laat zich in het sociaal domein nu nog formeel adviseren door de Wmo-raad en de Cliëntenraad Participatiewet Wijchen (CPW). Onderwerpen en doelgroepen voor deze adviesraden overlappen elkaar. De start van het nieuwe college is hét moment om in deze advisering, in de lijn van het coalitieakkoord, verandering te brengen.

Met het inzetten van deze verandering streeft gemeente Wijchen naar integrale advisering op het sociaal domein en een eenduidige werkwijze die, in een effectieve en bij de tijd passende procesgang, stem geeft aan alle betrokkenen bij het beleid. De Wmo-raad en CPW zijn om advies gevraagd over dit voorgenomen besluit van het college.

De Wmo-raad wil mee in dit veranderingsproces. Na aanvankelijke bezwaren zei ook de CPW toe deel te nemen aan dit proces. Gaande het proces stelde het echter steeds meer voorwaarden.

Onze aanpak

Om dit veranderingsproces goed te begeleiden en de vorm te geven aan een gremium met een werkwijze voor integrale advisering in de volle breedte van het sociaal domein hebben we onze ondersteuning als volgt gefaseerd:

1. Gespreksronde met alle betrokkenen.
2. Vervolgbijeenkomst waarin de resultaten besproken worden met diegenen die we spraken in de gespreksronde.
3. Uitwerken en vormgeven van de nieuwe werkwijze integrale advisering. Hierbij betrekken we deelnemers van de gespreksronde.
4. Voorstel opstellen voor de vorm en werkwijze van integrale advisering.

We hebben afgesproken dat we gedurende het hele veranderingsproces in nauwe samenwerking met de ambtenaren terugkoppeling geven aan bestuur en gemeenteraad.

Deze tussenrapportage betreft fasen 1 en 2.

Resultaten gespreksronde

In de periode van januari tot half maart spraken we met alle betrokkenen in individuele gesprekken: de Wmo-raadsleden, vertegenwoordigers van de Koepel en de BTB, twee bestuurders en twee ambtenaren. De CPW wilde niet individueel in gesprek maar alleen als groep. De Koepel en de BTB zijn betrokken in deze gespreksronde op voordracht van de opdrachtgever. Het zijn twee Wijchense organisatievormen die niet bestaan op basis van landelijke wet- en regelgeving. De Koepel is het Wijchense netwerk voor organisaties betrokken bij het sociaal Domein. Zij richten zich op alle activiteiten die (overheids-) organisaties verrichten rond werk, participatie, zelfredzaamheid, zorg en jeugd.

De BTB, bestaande uit ervaringsdeskundigen, focust zich in haar advisering op het thema toegankelijkheid; zij krijgt daarvoor individuele signalen door van inwoners. In deze gesprekken kregen we een goed beeld van de ambities van de betrokkenen als het gaat om integrale advisering. Dit leverde het volgende op:

Opbrengsten gespreksronde

Wens vanuit gesprekspartners voor een nieuwe vorm van advisering

- Aansluitend op maatschappelijke ontwikkelingen als positieve gezondheid en gericht op verbinding van leef- en systeemwereld
- Meer proactief en ongevraagd advies
- Geen advies op basis van individuele casussen: advisering vanuit achterban en ervaringsdeskundigheid
- Adviesorgaan is spreekbuis van de samenleving
- Meer advisering in de breedte; benut ook andere gremia in Wijchen als de Koepel en BTB
- Betrek achterban meer interactief en benut online mogelijkheden als digitaal platform
- Hoe komen we tot een krachtenbundeling van bestaande adviesorganen als CPW en Wmo raad?

SPECTRUM
partner met elan.

Opvallend in deze gespreksronde was dat de zienswijze van de CPW op dit veranderingsproces en de stip op de horizon als het gaat over integrale advisering een andere is dan van de andere gesprekspartners. Tijdens het groepsgesprek met de CPW gaven zij met name aan de meerwaarde van integrale advisering niet te zien. Ook benoemden zij dat zij in de praktijk niet zien dat voor inwoners de verschillende regelgevingen als Wmo en Participatiewet samenvallen.

CPW ziet geen overlappingen in het adviseringswerk. Ook zien zij niet de meerwaarde van integrale advisering bij omliggende gemeenten als Heumen en Druten. Tot slot geeft de CPW aan dat zij een wettelijke basis hebben voor hun adviserende rol in de gemeente Wijchen.

We beseffen dat de CPW zich met deze laatste opmerking niet realiseerde dat zij hun werk doen in het kader van een participatieverordening die opgesteld en goedgekeurd is door de gemeenteraad.

Ook de BTB geeft aan niet enthousiast te zijn over de vorming van één integraal adviesorgaan. Zij benoemen met name hun afgebakende terrein van advisering over het thema fysieke toegankelijkheid. De BTB wil wel aan de zijlijn betrokken zijn bij dit veranderingsproces.

Bij de andere gesprekspartners hoorden we vooral het belangrijk is verder te gaan met het veranderingsproces om integrale advisering in gemeente Wijchen van de grond te krijgen.

In de gesprekken in fase 1 hebben we ook de vraag gesteld wat de contouren zijn voor de nieuwe vorm van advisering in Wijchen voor de betrokkenen. Dat leverde het onderstaande beeld op:

Nieuwe vorm van advisering Wijchen

- Advisering gericht op samenwerking i.p.v. zelfstandig opereren.
- Advisering eerder in het beleidsproces
- Integraal adviseren vanuit de breedte van de leefwereld van inwoners, en daarbij inwoners actiever betrekken en bevragen
- Gemeente zelf ook actief met cultuuromslag naar integraal werken
- Advisering door een brede samenwerking in Wijchen
- Advisering die klaar is voor de toekomst
-

De CPW gaf aan dat zij de voorkeur geven aan zelfstandig opereren. Zij zien en spreken geen inwoners die behoefte hebben aan integrale advisering. CPW geeft wel aan dat zij de inbreng vanuit de leefwereld belangrijk vinden. Als het nodig is zullen zij, zoals ze dat nu ook al doen, de samenwerking met de Wmo-raad zoeken.

Uit de eerste gespreksronde concludeerden we vanuit Spectrum dat deze samenwerking tussen CPW en Wmo-raad niet op structurele basis vorm krijgt.

Resultaten gezamenlijke bijeenkomst

In een gezamenlijke bijeenkomst op 12 april bespraken we deze resultaten met Wmo-raad en met CPW. Op verzoek van de CPW zagen de beide betrokken ambtenaren af van deelname aan deze bijeenkomst. De Wmo-raad en de CPW waren elk met vier leden vertegenwoordigd. In deze bijeenkomst bespraken we de hierboven beschreven resultaten.

De slotvraag van deze bijeenkomst ging over meegaan in het veranderingsproces tot de vorming van één gezamenlijk en integraal adviesorgaan. Deze vraag hebben we gesteld aan alle deelnemers. Dit resulteerde in de volgende antwoorden:

- Alle vier aanwezige leden van de Wmo-raad gaven aan mee te willen in dit proces.
- Alle vier aanwezige leden van de CPW gaven aan niet mee te willen in dit proces

De CPW heeft tijdens deze bijeenkomst nogmaals benadrukt dat zij openstaat voor samenwerking maar niet wil meewerken aan het proces om te komen tot één integraal adviesorgaan, waarbij zij hun autonomie moeten opgeven.

Advies voor vervolg veranderingsproces

Op basis van deze uitkomst adviseren we de gemeente om de volgende stap te zetten in dit veranderingsproces.

Als eerste vraagt het vanuit de gemeente om zich duidelijk uit te spreken en te beslissen over de positie die de CPW nu inneemt. Deze tussenrapportage geeft input om deze keuze te kunnen maken. Omdat het draagvlak bij de CPW voor één integraal adviesorgaan mist en zij stellig aangeeft zelfstandig te willen blijven werken, adviseren we uw om het besluit te nemen, CPW niet verder deel te laten nemen aan dit veranderingsproces omdat de CPW aangeeft zelfstandig te willen werken.

De gemeente zal op dat moment de huidige participatieverordening vervangen door een nieuwe verordening waarin de CPW, als zelfstandig orgaan geen rol meer speelt.

We adviseren de gemeente om na deze gemeentelijke keuze over de ingenomen positie van de CPW verder te gaan met fase 3 t/m 5 van de opdracht. Het is daarbij wel noodzaak dat de CPW beseft dat zij zich in deze positie zelf buiten spel heeft gezet in het proces om te komen tot één integraal adviesorgaan. En dat na de eventuele vorming van één adviesorgaan en de vaststelling van een nieuwe participatieverordening de CPW daar geen rol meer in speelt en dat de CPW ontheven wordt uit haar functie als adviesorgaan.

Planning

Bij het verder doorzetten van dit veranderingsproces moet de tijdsfasering voor onze ondersteuning aangepast worden.

De aangepast tijdsfasering ziet er als volgt uit:

3. Uitwerking en vormgeving nieuwe werkwijze		Juli t/m oktober 2023
4. Voorstel nieuwe werkwijze samenstellen		November en december 2023
Terugkoppeling bestuur en gemeenteraad		Gedurende de hele uitvoeringsperiode

We streven er nu naar om de uitwerking en vormgeving uit fase 3 vanaf juli weer op te pakken. Daarbij is het voor ons van belang dat we een eerste sessie met betrokkenen nog plannen voor de zomervakantie. Naast deze sessie plannen we in september en oktober nog een sessie om de contouren van de nieuwe advisering scherp te krijgen. In november en december zorgen we voor een voorstel voor besluitvorming over de nieuwe participatieverordening.

In de eerste gespreksronde en de contacten daarna met de andere betrokkenen als Wmo-raad en de Koepel ervoeren we draagvlak om dit proces verder te doorlopen. Zij hebben dit al meerdere malen via mail met ons gecommuniceerd. Het is nu zaak om door te zetten, dat het leidt tot een gedragen vorming van één integraal adviesorgaan. Daarop vooruitlopend willen we graag de eerste sessie met betrokkenen plannen op woensdag 12 juli voor de zomervakantieperiode.

Arnhem, 30 mei 2023

Karin Goes en Gerrit Dijkerman